

Joan Miquel Porquer Rigo y Eulàlia Grau Costa

El Taller de Materials Tous. Un espai docent per la recerca i la transferència de coneixement a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona

Joan Miquel Porquer Rigo és Professor Lector al Departament d'Arts i Conservació-Restauració de la Universitat de Barcelona. **Eulàlia Grau i Costa** és Professora Titular d'Universitat adscrita al Departament d'Arts i Conservació-Restauració de la Universitat de Barcelona. Treballen conjuntament des del 2013 en projectes vinculats a la didàctica de les metodologies de creació artística (*Metodologies del descobriment*) i a la seva transferència. Coordinen el Taller/Laboratori de Materials Tous a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona. Formen part del Grup d'Innovació Docent Consolidat ATESE (Art, Territori, Estratègia docent, Sostenibilitat i Intervenció social, GINDC-UB/162), del Grup d'Innovació Docent ApS(UB) (Grup d'Aprenentatge Servei de la Universitat de Barcelona – GINDO-UB/174) i del Grup Promotor d'Aprenentatge Servei a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona.

Joan Miquel Porquer Rigo. joanmiquelporquer@ub.edu

Eulàlia Grau Costa. eulaliagrau@ub.edu

El Taller-laboratori de Materials Tous és un espai localitzat a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona (UB) que dona servei als projectes i assignatures dels estudis que s'imparteixen al centre (Belles Arts, Disseny i Conservació-Restauració). Es tracta d'un equipament adscrit als tallers d'escultura del centre, nascut el curs 2002-2003 al caliu de projectes de docència i recerca vinculats a la perspectiva de gènere en els estudis de Belles Arts, per atendre les necessitats expressades per l'alumnat de disposar d'un espai on desenvolupar treballs no inclosos en les classificacions canòniques del llenguatge escultòric —aquells que incorren en la utilització, precisament, de materials “tous” i que es popularitzen a partir de la segona meitat del segle xx: teixits i tèxtils, feltres i sintètics, els seus recobriments i tractaments (tints, estampacions, termofixats).

El que s'inicia com espai per cobrir una necessitat, evoluciona per convertir-se —de la mà de grups i projectes d'innovació docent— en un context on es reivindiquen, difonen i actuen tècniques i sabers tradicionalment “generitzats”, vinculats a la memòria del femení (cosir, teixir, tenyir). Aquesta tasca es desenvolupa a través de diversos eixos de treball interconnectats: *a)* oferir a l'alumnat el contacte directe amb les tècniques, procediments i mètodes, a través de formacions pràctiques de laboratori creatiu incloses en plans docents de diverses matèries (obligatòries i optatives) de Grau universitari; *b)* nodrir docents i alumnes amb nous coneixements, a partir de formacions —dins i fora de l'espai— impartides per professionals externes en tècniques de cistelleria, estergit, *patchwork*, tapís i brodat i en materials com vidre, suro o resines vegetals; *c)* establir col·laboracions estables amb la xarxa de centres de formació i exposició d'art tèxtil en el territori català, a través de visites i d'activitats temàtiques; *d)* realitzar accions en clau d'aprenentatge servei artístic o art social vinculades a l'art tèxtil, on l'alumnat aplica el que aprèn en el taller i ho transmet al públic en obres cocreació; *e)* formar transversalment en competències sobre gènere, ètica professional i sostenibilitat en art, en línia dels Objectius de Desenvolupament Sostenible; i *f)* fer accessibles les metodologies i els materials docents desenvolupats en el taller a través de la xarxa, des de la filosofia del coneixement en codi obert.

A partir de l'explicació genealògica del taller i de la concreció dels eixos de treball que s'hi desenvolupen, la present comunicació té com a objectiu difondre'ls, generar sinergies amb entitats i centres culturals del territori proper, detectar punts de millora i reivindicar la funció docent, de recerca i de transferència d'aquest tipus d'espais en els centres d'educació superior contemporanis.